*וכי מכאן אתה למד והלא *כבר נאמר °במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת הא למה יצא לקבוע לו מקום שאם לא שחטה בצפון פסול אתה אומר לכך יצא או אינו אלא שזה טעון צפון ואין אחר טעון צפון תלמוד לומר ושחט את החטאת במקום העולה זה בנה אב לכל חטאות שיהו טעונות צפון אשכחן שעיר נשיא בין למצוה בין לעכב שאר חטאות נמי אשכחן למצוה לעכב מנא לן דכתיב בכשבה וכתיב בשעירה א] אלא אותו למה לי מיבעי ליה לכדתניא *אותו בצפון ואין שעיר נחשון בצפון ב] ותניא *°וסמך ידו על ראש השעיר לרבות שעיר נחשון לסמיכה דברי ר' יהודה ר' שמעון אומר ג] לרבות שעירי עבודת כוכבים לסמיכה ס"ד אמינא הואיל ואיתרבו לסמיכה איתרבו נמי לצפון קא משמע לן מתקיף לה רבינא הניחא לר' יהודה ד] לר"ש מאי איכא למימר א"ל מר זוטרא בריה דרב ה] טבי לרבינא ולר' יהודה מי ניחא למאי דאיתרבי איתרבי ומאי דלא איתרבי לא איתרבי וכי תימא אי לא מעטיה קרא הוה אמינא תיתי בבנין אב אם כן סמיכה גופה תיתי מבנין אב אלא ו] מדורות לא גמרי' ה"נ מדורות לא גמרינן ואלא אותו בצפון ואין שוחט בצפון שוחט מדרבי אחיא נפקא דתניא *ר' אחיא אומר °ושחט אותו על ירך המזבח צפונה מה תלמוד לומר לפי שמצינו ז] עומד בצפון ומקבל בצפון ואם עמד בדרום וקיבל בצפון פסול יכול אף זה כן ת"ל אותו אותו בצפון ואין השוחט בצפון אלא אותו בצפון ואין בן עוף בצפון ח] דתניא יכול יהא בן עוף טעון צפון ודין הוא ומה בן צאן שלא קבע לו כהן קבע לו צפון בן עוף שקבע לו כהן אינו דין שיקבע לו צפון ת"ל אותו מה לבן צאן שכן קבע לו כלי אלא אותו בצפון ט] ואין פסח בצפון דתניא ר' אליעזר בן יעקב אומר יכול יהא פסח טעון צפון ודין הוא ומה עולה שכן לא קבע לו זמן לשחיטתו קבע לו צפון פסח שקבע לו זמן לשחיטתו אינו דין שיקבע לו צפון ת"ל אותו *מה לעולה שכן כליל מחטאת *מה לחטאת שכן מכפרת על חייבי כריתות מאשם מה לאשם שכן קדשי קדשים י] מכולן נמי שכן קדשי קדשים לעולם כדאמרן מעיקרא אותו בצפון ואין שוחט בצפון ודקשיא לך מדרבי אחיא נפקא לן לאו למעוטי שוחט בצפון אלא אין שוחט בצפון אבל מקבל בצפון מקבל יא] מלקח ולקח נפקא לקח ולקח לא משמע ליה אשכחן שחיטה בעולה יב] למצוה קבלה נמי למצוה אשכחן שחיטה וקבלה לעכב מנלן אמר רב אדא בר אהבה ואיתימא רבה בר שילא ק"ו ומה חטאת הבאה מכח עולה מעכבת עולה שבאה חטאת מכחה אינו דין שמעכבת מה לחטאת שכן מכפרת על חייבי כריתות אמר רבינא הא קשיא ליה לרב אדא בר אהבה °כלום מצינו *טפל חמור מן העיקר אמר ליה מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא ולא

והרי

ויקרא ו

שם ד

שם א

וכי מכאן · יג] צריך ללמוד לזה בפני עצמו והלא כל החטאות בכלל תורת החטאת במקום אשר תשחט העולה וגו': יד] **לקבוע** · לשנות עליו לעכב קיבועו בכך : **או אינו** · בא לעכב אלא לכתוב בו אותו דהוי מיעוטא וללמד זה בצפון ואין שעיר אחר בצפון כגון שעירי יוה"כ ושעירי עבודת כוכבים ושל מוספי המועדות ומה אני מקיים תשחט החטאת בשאר בהמות חוץ משעירים דאותו כתיב למעוטינהו: **תלמוד לומר** · בשעירת יחיד (ויקרא ד) ושחט את החטאת דהוה ליה למכתב ושחט אותה בנין אב הוא לכל טו] חטאות ועיכובא מיהא לא נפקא לן מיניה דאיכא למימר למצוה איצטריך ולהביא שעירי חטאות דלא למעוטינהו מאותו דשעיר נשיא ולקמן פריך ואלא אותו למה לי : **שאר חטאות נמי למצוה** · אשכחן מתשחט החטאת : **דכתיב בכשבה וכתיב בשעירה** · טז] בכולם כתיב במקום אשר ישחט העולה וסגי ליה בשעירה ותילף מיניה כשבה למצוה וכי הדר כתביה בכשבה תנהו לענין לפנימיות ולשעירי הרגלים לעיכובא : **ואין שעיר נחשון** · שעירי חנוכת הנשיאים שלא באו על חטא: ***לכדתניא** · דאיתרבי לסמיכה וס"ד לרבויי נמי לשחיטה בצפון להכי כתיב אותו למעוטי : **על ראש השעיר** · בשעיר נשיא כתיב והוה ליה למכתב על ראשו : **לרבות שעירי עבודת כוכבים לסמיכה** · משום דמעטינהו ר' יהודה יז] לסמיכה במס' מנחות (דף נב.) *מהאי דשעיר המשתלח דכתיב וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי (ויקרא טז) החי טעון סמיכה ואין שעירי עבודת כוכבים טעונין סמיכה ור"ש דרש החי טעון סמיכה באהרן ואין שעיר עבודת כוכבים טעון סמיכה באהרן אלא בזקני העדה ומרבי ליה מהכא: **הניחא לרבי יהודה** · דמרבי ליה לסמיכה איצטריך למעוטי יח] לצפון : **למאי דלא איתרבי לא איתרבי** · דהא רבויא גבי סמיכה כתיב ולצפון מהיכא תיתי : הכי גרסינן להך סוגיא במנחות (דף נה:) וכי תימא אי לא מעטיה קרא הוה אמינא תיתי בבנין אב א"כ סמיכה גופה לשתוק קרא מיניה ותיתי מבנין אב : **בבנין אב** · מושחט את החטאת : **סמיכה גופה נמי תיתי מבנין אב** · דכתיב וסמך יט] על ראש החטאת ומצי למכתב על ראשו (א) אלא בנין אב הוא לכל ששמו חטאת שיטעון סמיכה : **אלא** כ] **כו'** · מסקנא דקושיא היא סמיכה מאי טעמא איצטריך לרבויי משום דאי לא רבוייא לא הוה גמרינן קדשי שעה בבנין אב מקדשי דורות הכי נמי כא] משחיטת צפון למה לי אותו למעוטי כל כמה דלא לימא קרא לא גמרי בבנין אב : **ולא שוחט בצפון** · אין צריך שיעמוד בצפון שאם רצה עומד בדרום אלא צפון ויושיט ידו בצפון וישחוט: **לפי שמצינו שמקבל כו'** · כב] מלקח ולקח כדלעיל : ה"ג אלא אותו בצפון ואין בן עוף בצפון דתניא יכול יהא בן עוף טעון צפון ודין הוא כו' ת"ל אותו מה לבן צאן כו' : **ואין בן עוף** · מליקת תורין ובני יונה : **שלא קבע לו כהן** · דשחיטה בזר כשרה : **בן עוף** כג] **קבע לו כהן** · [דכתיב] והקריבו הכהן אל המזבח ומלק את ראשו וגו' (ויקרא א) : **שכן קבע לו כלי** · סכין לשחיטה מויקח את המאכלת (לקמן דף לז:) והתם עולה הואי וכן מזרק לקבל תאמר בבן עוף שנמלק בצפורן : **ולא פסח בצפון** · דלא כד] תתייה בקל וחומר הואיל וקבע זמן לשחיטתו בין הערבים יקבע לו מקום נמי לצפון : מדרבי אליעזר בן יעקב נפקא לא גרס אלא הכי גרסינן ולא פסח בצפון דתניא רבי אליעזר בן יעקב אומר כו' וכן מצאתיה בספרים הראשונים : אינו דין שיקבע לו צפון תלמוד לומר אותו גרסינן : **מחטאת** · אי לאו דמעטיה הוה מייתינן ליה מחטאת שאינה כליל וטעונה צפון : **מכולהו נמי** כה] **שכן קדשי קדשים** · כלומר ואי בעי לאתויי נמי מכולהו במה הצד איכא למיפרכיה להא פירכא שכן קדשי קדשים : **לאו למעוטי שוחט בצפון** · אותו דגבי שעיר לאו למעוטי שוחט בצפון קאמרי דודאי מאותו דרבי אחיא נפקא כו] אלא לרבויא מדוקיא דמיעוטא דשוחט בצפון דמקבל בצפון דהכי דרשינן אותו בצפון ואין שוחט בצפון אבל מקבל בצפון : **קבלה נמי אשכחן** · כדאמרן אבל מקבל בצפון : כז] **הא קשיא ליה** · כלומר מהאי כח] טעם דייק קל וחומר דידיה : **טפל חמור מן העיקר** · למד חמור מן המלמד כגון חטאת שבאה מכח עולה דעיקר צפון בעולה כתיב :

והרי

הגה"ה אותו בצפון ולא שוחט בצפון · תימה ל"ל קרא הא אפילו לפני ה' לא בעי כדדרשינן לעיל בריש כל הפסולין (דף לב:) בן הבקר לפני ה' ולא שוחט לפני ה' ויש לומר דהכא סובר כר"ש התימני דדריש התם כט] האי *כתוב בענין אחר :

מה לבן צאן שכן קבע לו כלי · ותימה דלא פריך הכי בפ"ק *דקדושין (דף נז:) ל] ומה בן צאן שלא קבע לו כהן לשחיטתו קבע לו כהן להזאתו בן עוף שקבע לו כהן במליקתו אינו דין שיקבע לו כהן בהזאתו ויש לומר דהתם *דכל דינו בכהן לא שייך למיפרך מכלי לא] ול"נ כיון דהדין הוי מהזאה לא שייך למיפרך מכלי דשחיטה וא"ת וליעביד הכא קל וחומר ממקום ומה בן צאן שלא קבע לו מזבח בשחיטתו קבע לו מקום לצפון לב] בן עוף שקבע לו מזבח במליקתו כדדרשינן (לקמן דף סה.) מה הקטרה בראשו של מזבח אף מליקה אינו דין שיקבע לו לצפון וזה אין לומר לג] דסד"א דבן עוף כיון דחטאת קרייה רחמנא ליבעי צפון לד] דזאת תורת החטאת דשמא דזאת תורת לא הוי אלא לנשחטות* :

אלא אין שוחט בצפון אבל מקבל בצפון · תימה הא נמי מדרבי אחיא נפקא מדאיצטריך למעוטי שוחט מכלל דמקבל בצפון דאי לא דמקבל בצפון למה לי קרא למעוטי שוחט כדקאמר רבי אחיא לפי שמצינו שמקבל בצפון יכול אף זה כן ושמא רבי אחיא דריש ולקח לו יקח אבל אנן לא דרשינן ליה :

קבלה נמי למצוה אשכחן פי' בקונט' כדאמר אבל מקבל בצפון וקשה דמאותו דכתיב גבי עולה דרשינן ולא שוחט בצפון ומאותו דכתיב גבי חטאת דרשינן אבל מקבל בצפון וא"כ מקבל למצוה בעולה מנא לן וגבי אשם צריכי תרי קראי למצוה לקבלה ומקבל ועוד לה] עיכובא במקבל בחטאת מנא לן דלא מצינו ששנה אלא על השחיטה ועל הקבלה אבל לא על המקבל וי"ל *מכיון דאשכחן למצוה מקבל כקבלה ה"ה לעכב וכי האי גוונא אמרינן בפ"ק (לעיל ד.) נאמרה זביחה בחטאת ונאמרה זביחה בשלמים מה התם לא חלקת כו' :

והרי

ח א מיי' פ"ה מהלכות מעשה קרבנות הל' ג:

ט ב מיי' פ"א מהלכות פסולי המוקדשין הלכה ט:

י ג מיי' שם הלכה ח:

נ"ל קרא נ"ק

נ"א דקדושין דיליף ק"ו ומה נ"ק

בכל הזבחים דינן בכהן וכו' ועוד נ"ל כיון וכו' נ"ק

[ועי' תוס' קדושין לו: ד"ה ומה]

מנחות נה:

[מנחות נה:]

[שם ולב:]

[נ"ל ותניא]

[מנחות נד:]

[לקמן קב: מנחות נ:]

[שם]

[לקמן פב: בכורות יד: מנחות לא:]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה סמיכה גופה וכו' על ראשו ובנין אב כצ"ל ותיבת אלא נמחק :

גליון הש"ס

גמ' כלום מצינו טפל חמור · עי' ב"ק דף ע"א תוד"ה לא :

שיטה מקובצת

א] עי' בהשמטות בסוף המסכת : ב] בצפון דתניא: ג] עי' בהשמטות בסוף המסכת : ד] עי' בהשמטות בסוף המסכת: ה] דרב מרי לרבינא כו' למאי דלא אתרבי : ו] אלא שעה מדורות לא גמרי הכי נמי שעה מדורות לאגמרינן ואלא אותו למה לי לכדתניא אותו בצפון ולא שוחט בצפון : ז] שמצינו שמקבל עומד: ח] בצפון ס"י סד"א תיתי בקו"ח מבן צאן דתניא מנחות דף נ"ו ובקדושין דף ל"ו: ט] בצפון ולא פסח בצפון דתניא כו' ומה עולה שלא קבע לו זמן : י] קדשים מכולהו נמי לא שכן כו' בצפון ולא שוחט בצפון ודקשיא לך כו' נפקא לן ס"י הא קמ"ל שוחט לא בעי צפון מקבל בעי צפון : יא] מקבל מולקח לו קח נפקא ולקח לו קח לא כו' וא"ת עיכובא במקבל מנלן בשלמא למאן דדריש מולקח לו קח א"כ שנה הכתוב בפרשיות דחטאת גבי צפון אבל מאן דלא דריש ליה מקבל עצמו מנלן וי"ל דמה קבלה עצמה לא חלקת בה בין למצוה בין לעכב אף מקבל עצמו לא חלקת בו בין למצוה בין לעכב : יב] בעולה בצפון למצוה קבלה נמי אשכחן למצוה פ"ה כו' וקשה דהא הך דרשא לא גבי עולה היא אלא גבי חטאת היא מאותו דשעיר נשיא דהא אותו דעולה מוקמינן ליה לכדר"א אחיא לומר דאין שוחט בצפון וא"כ קבלה בעצמה מנלן לא למקבל עצמו ולא לקבלה ועוד דבקבלה עצמה לא אשכחן בשום מקום בעולה רק בשחיטה ובמקבל וקבלה דהכא משמע קבלה עצמה ולקמן משמע דבעינן

[תרי] קראי באשם חד למקבל וחד לקבלה וא"כ כיון דלא דרשינן ולקח (ולקח) [לו קח] מנ"ל קבלה בעולה וי"ל כיון דגבי ושחט את החטאת במקום העולה כתיב ולקח הכהן מדם החטאת דמשמע שבא לומר דבמקום שחיטה וקבלה דעולה תהא שחיטה וקבלה דחטאת אלמא קבלה דעולה במקום שחיטה דעולה דמשמע דקרא אתא לומר דשחיטת דחטאת במקום שחיטה דעולה וקבלה דחטאת במקום קבלה דעולה וקבלה דחטאת בצפון מדכתיב ולקח הכהן ושחט דמשמע דתרוייהו הוו במקום העולה ולקח קאי נמי אמקום עולה דה"ק ושחט את החטאת במקום העולה וגם ולקח נמי תהיה במקום העולה ומורי תירץ דבעולה כתיב בפרשה העליונה בבן בקר ושחט לפני ה' דהיינו צפון דיליף עליון מתחתון וכתב בתריה והקריבו זה קבלת הדם אלמא ש"מ דקבלה במקום שחיטה לשון מהר"פ : יג] מכאן אני צריך ללמוד לזה בפני עצמו והלא בכלל א) החטאות בכלל תורת החטאת : יד] לקובעו ולשנות לעכב : טו] לכל ששמו חטאת : טז] בשעירה בכולהו כתיב במקום אשר ישחט את העולה וסגי ליה כו' תנהו ענין לפנימיות : יז] יהודה מסמיכה : יח] למעוטי מצפון הס"ד יט] וסמך את ידו על ראש : כ] אלא שעה מדורות : כא] נמי שחיטת צפון למ"ל אותו למעוטי וכל כמה דלא לימא קרא לא הוה גמרי ליה בבנין אב : כב] כו' מולקח לו קח כדלעיל : כג] עוף שקבע : כד] דלא תיתי : כה] נמי לא שכן : כו] נפקא לן אלא לרבויא כו' דמקבל הוי בצפון : כז] בצפון הס"ד ומה"ד מה חטאת הבאה מכח עולה מעכבת בין בשחיטה בין בקבלה בשחיטה כדאמרן לעיל וקבלה נמי דבל היכא דכתיבא שחיטה בחטאת בצפון כתיב בתריה ולקח הכהן וילפינן מינה קבלה הס"ד : כח] מהאי טעמא קא דאין קו"ח דידיה : כט] התם הכתוב בענין אחר : ל] דקדושין דאמרינן התם ומה : לא] מכלי תוס' ול"נ כיון כו' מכלי דשחיטה ע"כ וא"ת: לב] צפון ולא הוה שייך הכא לפרוכי מכלי כיון דכל דינו נמד מיניה ממקום וזה אין להקשות ולומד דבן : לג] תיבת דסד"א ל"ש תמחק : לד] צפון מזאת תורת החטאת כו' אלא בנשחטות הס"ד : לה] ועוד תימה עיכובא :

א) אולי צ"ל והלא בכלל כל החטאות הוא · דכתיב במקום כו'

א] והרי מעשר דהוא נפדה ואילו לקוח בכסף מעשר אינו נפדה דתנן *א הלקוח בכסף מעשר שנטמא יפדה ר' יהודה אומר יקבר ב] (נטמא אין לא נטמא לא) התם לא אלימא קדושתיה למיתפס פדיוניה והרי תמורה דאילו *קדשים לא חיילי על בעל מום קבוע ואילו ב איהי חיילא תמורה מכח קדשים קא אתיא וקדשים מכח חולין קאתי הרי פסח דהוא אינו ג טעון סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק ואילו מותר דידיה טעון סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק ג] פסח בשאר ימות השנה שלמים הוא ואיבע"ת אימא אמר קרא העולה ד] במקומה תהא אשם ד מנלן דבעי צפון
ויקרא ז דכתיב °במקום אשר ישחטו את העולה ישחטו את האשם אשכחן שחיטה קבלה מנא לן ה] ואת דמו יזרוק קבול דמו נמי בצפון מקבל עצמו מנא לן דמו ואת דמו אשכחן למצוה לעכב ו] מנא לן קרא אחרינא כתיב
שם יד °ושחט את הכבש ז] והאי להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה לכדתניא *דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש אי אתה ח] רשאי להחזירו לכללו עד שיחזירנו הכתוב לכללו בפירוש כיצד
שם °ושחט את הכבש במקום אשר ישחט את החטאת ואת העולה במקום הקדש כי כחטאת ט] האשם הוא וגו' י] שאין ת"ל כחטאת האשם מה ת"ל כחטאת האשם לפי שיצא אשם מצורע לידון בדבר החדש בבוהן יד ובוהן רגל ואזן ימנית יכול לא יהא טעון מתן דמים ואימורין לגבי מזבח תלמוד לומר כחטאת האשם הוא מה חטאת טעונה מתן דמים ואימורין לגבי מזבח יא] אף אשם מצורע טעון מתן דמים ואימורין לגבי מזבח אם כן נכתוב בהאי ולא נכתוב בהאי הניחא אי סבירא לן יצא לידון בדבר החדש איהו הוא דלא גמר מכללו

אבל

והרי מעשר שני דהוא נפדה· אפי' בירושלים אם נטמא כדילפינן (ב"מ דף נג:) מלא תוכל שאתו ואין שאת אלא אכילה שנאמר וישא משאות: **אינו נפדה**· אליבא דר' יהודה אלמא איכא טפל חמור מעיקר: **התם משום דלא אליס**· ולאו חומרא הוא: **קדשים לא חיילי** יב] **(עליה)**· תחילת הקדש אינו חל על בעל מום קבוע ליקדש קדושת הגוף אלא קדושת דמים בעלמא ויוצאין לחולין גמורין בפדיון ואפילו ליגזז וליעבד כדתניא יג] פרק הוציאו לו בסדר יומא (דף כ:) חומר בתמורה שהתמורה חלה על בעל מום קבוע ואין יוצא לחולין ליגזז וליעבד מה שאין כן בזבח דגבי תמורה כתיב טוב ברע יד] השוה בעל מום לתם לענין תמורה על כולם נאמר והיה הוא ותמורתו יהיה קדש אבל זבח ראשון אם קדם הקדישו את מומו קדוש קדושת הגוף ואינו יוצא לחולין ליגזז *וליעבד טו] כדתנן בבכורות (דף יד·) כל הקדשים שקדם מומן להקדישן טז] נפדה ויליף לה מקראי: **קדשים מכח חולין קאתו**· לא חלה עליהם קדושה קודמת אבל תמורה באה מכח קדושה קודמת הלכך לאו טפל חמור מן העיקר הוא דהא חומרא דעיקר הוא: **שלמים הוא**· ולא מותר פסח מיקרי למיחשביה טפל: **ואיבעית אימא**· עיכובא דעולה מהכא: **דכתיב במקום** יז] **כו' העולה**· חזר ושנה לימד מקום שקבעתו לעולה לעולם הוא מקומה: **ישחטו את האשם ואת דמו**· במקום שחיטתו תהא קבלת דמו: **דמו ואת דמו**· מדמלי למיכתב ישחטו את האשם ודמו יזרוק וכתיב ואת דמו את לרבות את המקבל: **ושחט את הכבש וגו'**· באשם מצורע כתיב שנה הכתוב עליו לעכב: **לכדתניא כו'**· דצריך להחזירו לכללו הלכך לענין שחיטת צפון נמי בעי להחזירו דאי לא הדר כתביה בגוויה כי היכי דאהדריה למתן דמו הוה אמינא לא ניבעי צפון: **אי אתה יכול להחזירו לכללו**· שיהא עוד כשאר הכלל: **שילא אשם מצורע**· מכלל וזאת תורת האשם דהוה כתב בכולהו ואת דמו יזרוק על *המזבח יח] אף כאן לשחיטת צפון נמי להחזירו הוא דשנה עליה: **לכתוב**· שחיטת צפון באשם מצורע ולא נכתוב גבי זאת תורת האשם ונגמר כללו מיניה יט] ומדכתביה הכא והכא לעיכובא הוא :

אבל

והרי מעשר דהוא נפדה · אפילו בירושלים אם נטמא כדילפינן מלא תוכל שאתו ואין שאת אלא אכילה ואילו לקוח בכסף מעשר שני אינו נפדה אליבא דר' יהודה כ] אלמא איכא טפל חמור מעיקר כך פי' בקונטרס ובספרי פרשת עשר תעשר מפרש טעמא דרבי יהודה משום דכתיב [הכסף] כסף ראשון ולא כסף שני והא דאמר בריש הזהב (ב"מ דף מה·) גבי סלעין דיכרין דכסף כסף ריבה יש לחלק בזה שנגמר כאן פדיונו לגמרי *וקנה כא] פדיונו מעשר ואם היה טהור לא היה נפדה ותנן במסכת מעשר שני פ' שלישי (מ"י) אמרו לו לר' יהודה מה אם מעשר שני עצמו שנטמא הרי הוא נפדה הלקוח בכסף מעשר שנטמא אינו דין שיפדה אמר להם לא אם אמרתם במעשר שני עצמו שכן נפדה טהור ברחוק מקום תאמרו בלקוח בכסף מעשר שאינו נפדה טהור ברחוק מקום ואית ספרים דגרסי הכא נטמא אין לא נטמא לא ומייתי ראייה מרבנן דטפל חמור מעיקר פירוש נטמא נפדה לרבנן לא נטמא אינו נפדה אפי' חוץ לירושלים אע"פ שמעשר עצמו נפדה והיינו חוץ לירושלים דבירושלים אין מעשר טהור נפדה ובתוספתא דמעשר שני משמע כפי' הקונטרס דעל מילתא דר' יהודה כב] פרכינן האי לישנא שעושה טפל חמור מן העיקר והכי איתא התם הלקוח בכסף מעשר כו' אמרו לו לרבי יהודה תחמיר בטפילה יותר מן העיקר כג] ולגירסת הספרים לא נטמא לא ונוכיח דרבנן נמי סברי טפל חמור מן העיקר גבי מעשר טהור חוץ לירושלים כד] קשה *) דאי פרכי רבנן לר' יהודה תיקשי להו לדידהו כיון דקורא טפל חמור מן העיקר האי דלקוח טהור אינו נפדה ומעשר כה] עצמו נפדה אבל לגירסת הקונטרס ניחא דאיכא למימר דהאי לא מיקרי טפל חמור מן העיקר דמעשר עצמו טהור נפדה ברחוק מקום כדי *לפדות בדמים בירושלים בקר וצאן יין ושכר כדכתיב ונתת הכסף בכל אשר תאוה נפשך אבל אם לקח פירות בו חוץ לירושלים כדי לאוכלם בירושלים לא יפדה כמו שלא היה פודה מה שהיה לוקח בירושלים ולגירסת הספרים כו] לא נטמא לא קשה לפירוש הקונטרס דפרק הזהב (ב"מ דף נה:) גבי מחללין אותו כסף על נחשת נחשת על הפירות ויחזור ויפדה את הפירות כז] וחכמים אומרים יעלו פירות ויאכלו בירושלים ופי' בקונטרס וחכמים אומרים לא הזקיקוהו לחזור לחללם כמו ת"ק אלא אם רצה יעלה פירות עצמו דהקלו בו משמע מתוך פירושו דר"מ מחמיר דלא שרי נחשת על הפירות א"כ יחזור ויפדה את הפירות ויעלה הכסף לירושלים והכא משמע שזו היא קולא כשחוזר ופודה את הפירות ומשמע דאפילו איסורא איכא למאי דגרסי' לא נטמא לא דאינו נפדה טהור ברחוק מקום ומשנה שלימה היא במסכת כח] מעשרות (פ"ג מ"י) ושם הארכתי בפרק הזהב (ב"מ דף נה: ד"ה ויחזור) : **פסח** בשאר ימות השנה שלמים הוא· וא"ת הרי אחד עשר כט] שטפל חמור מן העיקר כדאמרינן בפ' שתי מדות (מנחות צא:) האחד זה אחד עשר שלא מצינו לו בכל התורה טפל חמור מן העיקר וי"ל כדמשני הכא מותר הפסח שלמים הוי ה"נ אחד עשר שלמים הוי דכל דיני שלמים עליו כדמשמע בבכורות (דף סא·) ל] *מדמצריך קרא דמותר הפסח נמי בעי קרא כדדרשינן פרק קמא (לעיל ט·) אם כשב להביא פסח שעברה שנתו ושלמים הבאין מחמת פסח לכל מצות שלמים שיטענו סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק והא דקרי ליה לא] טפל לאו דווקא: **לעכב** מנא לן דכתיב ושחט את הכבש · למקבל לא ידעינן עיכובא*· **לפי** שיצא אשם מצורע לידון בדבר החדש כו'· מה שחטאת לב] מצורע טעונה נסכים ושאר חטאות אין טעונין לא חשיב דבר חדש וכן אוב וידעוני שיש כרת מה שאין כן בשאר מכשפים מדלא תני בל"ו כריתות ואפ"ה גמרינן סקילה מאוב וידעוני בשאר מכשפים פרק קמא דיבמות (דף ד·) ופרק ארבע מיתות (סנהדרין דף סז:) ואי מקרי כרת דכתיב באוב וידעוני דבר החדש היכי גמר מינייהו סקילה למ"ד לג] כללו לא גמר מיניה וזה הקשה ה"ר יעקב מאורליינ"ש אלא °לא קרוי דבר חדש אלא כשסותר כללו כי הכא דשאר אשמות כל הדם למזבח ואשם מצורע לד] הדם ממנו לבהונות וכגון אשת אח בפרק קמא דיבמות (דף ז·) שנאסרו כל העריות וזו הותרה וזהו דבר החדש שסותר כללו אבל מה שחטאת לה] מצורע טעונה נסכים אינו סותר מכללו אלא תוספת הוא על הקרבן וא"ת למאן דאמר כללו גמר מיניה יהיו כל אשמות טעונין מתן בהונות ולילפו נמי כולהו עריות מאשת אח וי"ל דלא גמר מיניה אלא מידי דלא חידש בו כגון שחיטת צפון אבל החידוש לא גמר מיניה כדפירש בקונטרס דא"כ לא היה עוד כאן דבר חדש ועוד דאם כן היה יוצא לידון בדבר החדש כיוצא בו ללמד על הכלל כולו: **נכתוב** בהאי ולא נכתוב בהאי לו] · תימה ושאר אשמות היכי ילפי מאשם מצורע מה לאשם מצורע שכן בא להתיר :

אי

---

*) נ"א דאפרכי רבנן לר"י כו' כצ"ל נ"ק

עין משפט נר מצוה

יא א מיי' פ"ו מהלכות מעשר שני הלכ' א ב:

נ"ק

יב ב מיי' פ"ג מהלכות תמורה הלכה ה :

נ"א וקנה פירות במעשר שני ואם היה כו' כצ"ל נ"ק ועי' בב"מ בתוס' נג ע"ב

יג ג מיי' פ"ה מהלכות מעשה קרבנות הלכ' ז:

יד ד מיי' שם פ"ה הלכה ג :

מסורת הש"ס

פסחים לח: ב"מ נג: מעשר שני פ"ג מ"י הדרין קיג:

תמורה טו:

גי' הש"ק וליעבד אבל קדם מומן להקדישן דאין קדושת הגוף עליהם אלא קדושת דמים כדתנן כו' וכ"ה בס"י

יבמות ז'

גי' הש"ק המזבח הס"ד ואח"כ מ"ה א"כ דלשחיטת צפון כו' עליה לכתוב כו' הס"ד וכצ"ל

גי' הש"ק והא דמצריך קרא מותר הפסח נמי כו'

עי' רש"ק וצ"ק

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לפי וכו' לא קרוי דבר חדש· עי' לקמן נ ע"א רש"י ד"ה ה"ג וכשנאמרו :

שיטה מקובצת

א] עי' בהשמטות בסוף המסכת : ב] תיבות נטמא אין לא נטמא לא נמחק : ג] ושוק מותר פסח : ד] העולה העולה במקומה: ה] מנא לן ת"ל ואת דמו' וי"ו מוסיף על ענין ראשון במקום שחיטתו תהא קבלת דמו וע"כ משום קבלה אתיא דלא אתיא בשביל זריקה דזריקה אינה בצפון · לשון הר"פ ומשמע שהוא לשון רש"י שלו : ו] לעכב מנלן · וא"ת מאי בעי כיון דאקיש אשם לעולה א"כ אף לעכב אקשינן דאין היקש למחצה ועיכובא דעולה ידעינן מהעולה במקומה תהא וכן קשה למה לי דשנה הכתוב בחטאת לעכב (בחטאת) תיפוק ליה מדאיתקש לעולה ובעולה כתיב עיכובא מהעולה במקומה תהא וי"ל דודאי אי הוי ההיקש כתיבא בלשון [זה] החטאת כעולה וכן גבי אשם הוי כתיב האשם כעולה אז הוי משמע דאיתקש חטאת לעולה לגמרי גם לעכב וכן אשם לעולה גם לעכב אבל השתא דכתיב במקום אשר ישחטו העולה ישחטו את האשם אינו מקיש לגמרי האשם לעולה אלא למאי דכתיב בפסוק · בהדיא דהיינו ישחטו דמשמע למצוה ולא לעכב וכן גבי חטאת דכתיב במקום העולה תשחט את החטאת ומשמע תשחט למצוה דוקא קאמר וסברא הוא דלא עדיף הך דהקישו לשחיטה דעולה מאילו הוה כתיב צפון באשם פעם אחת בהדיא דהוה למצוה ולא לעכב · כך נראה למורי מהר"פ ז"ל : ז] הכבש במקום אשר ישחט את החטאת ואת העולה: ח] יכול להחזירו לכללו : ט] כחטאת · גליון כלומר כדין חטאת הוא אשם זה ובאשם מצורע כתיב ע"פ : י] שאין ת"ל כחטאת האשם' גליון דאם לשחיטה בצפון הרי כבר נאמר ושחט את הכבש במקום אשר ישחט את העולה ואם למתן דמים ואכילתו הרי כל אשמות בכלל וזאת תורת האשם וכתיב בכולהו ואת דמם הזורק על המזבח ומה ת"ל כחטאת כו' ע"כ : יא] אף אשם מצורע כו' אלמא דצריך קרא להחזירו לכללו משום מתן דמים ואימורים כמו כן איצטריך ושחט את הכבש שכתוב באשם מצורע להחזירו לכלל שאר אשמות לצפון וא"כ הק"ל עיכובא מנ"ל ומשני א"כ נכתוב בהא פי' צפון באשם מצורע ולא לכתוב בשאר אשמות צפון ולא נכתוב זאת תורת האשם ונגמור כולו מיניה ומדכתביה הכא והכא ש"מ לעיכובא הוא דכתביה כפ"ה ותימה דהיכא גמר שאר אשמות מאשם מצורע אשם מצורע גופיה מהיקשא הוא דאתיא והויא ג"ש מן ההיקש ואיכא מ"ד דבר הבא בהיקש אינו חוזר ומלמד בג"ש ועוד נמי איכא למיפרך מה לאשם מצורע שכן בא להתיר א"נ שכן עמו דמים אחרים וי"ל דלמ"ד דגמרי כללו מיניה סבירא ליה דהוי דבר שבכלל ויצא מן הכלל (ס"א ללמד לא על עצמו יצא אלא כו' וגבי האי מדה לא פרכינן מידי כמו בשאר למודים שבתורה) לדברים שאינה חידוש והוו אחת מן המדות השוות שבתורה וכיון דהוי מדה שוה שבתורה ליכא למיפרך עליה מידי : טעון גליון פי' ואי לאו דאהדריה קרא הוי אמינא למאי דנפק נפק דהיינו בבהן יד ורגל ולמאי דלא נפק לא נפק ואין טעון מתן דמים ואימורים ע"כ : יב] חיילי וכו' תהלת ותיבת עליה נמחק : יג] כדתניא בפרק הוציאו לו כו' שהתמורה חלה על בעל מום : יד] ברע וגו' השוה : טו] וליעבד ואם קדם מומו להקדישו אינו קדוש קדושת הגוף ויוצא לחולין ליגזז וליעבד כדתנן : טז] להקדישן נפדים ויליף : יז] תיבת כו' ל"ש ונמחק : יח] המזבח הס"ד ומה"ד א"כ דשחיטת צפון : יט] מיניה בדין לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא : כ] יהודה עיין בפ"ג דמע"ש באות' משנה בהר"ש : כא] פירות ממעות מעשר ותיבת פדיונו נמחק : כב] פרכי רבנן האי לישנא : כג] העיקר א"ל מצינו שהתמורה חמורה מן העיקר ולגירסת הספרים (תוס') [דגרסי] לא : כד] לירושלם ע"כ קשה דאפרכי רבנן : כה] ומעשר טהור : כו] תיבות לא ניטמא לא נמחק : כז] הפירות דברי ר"מ וחכמים אומרים: כח] במס' מעשר שני אות ו' ת' נמחק : כט] עשר שקראו עשירי דטעון נסכים והעשירי שקראו אינו טעון נסכים והרי מצינו שטפל : ל] בבכורות מיהו צריך קרא דמותר הפסח: לא] ליה התם : לב] שחטאת ואשם מצורע טעונין נסכים ושאר חטאות ואשמות אין טעונין כו' וידעוני שיש בהם כרת משא"כ כו' מדלא תנן בכלל ל"ו כריתות : לג] למ"ד כללו לא גמר מיניה זה פי' ה"ר יעקב : לד] מצורע ניתן ממנו לבהונות : לה] שחטאת ואשם מצורע טעונים נסכים אינו סותר כללו אלא : לו] בהאי פי' ולא לכתיב צפון בשאר אשמות וניליף מאשם מצורע דהא סבירי ליה השתא דכללו גמיר מיניה כדקאמר בסמוך אלא להכי כתביה בשאר אשמות לעכב הבא והכא :

אבל כללו גמר מיניה א] (לצפון) שפיר אלא אי סבירא לן דלא הוא גמר מכללו ולא כללו גמר מיניה האי לגופיה איצטריך ב] כיון דאהדריה אהדריה אמר ליה מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא אימא ג] כי אהדריה קרא לגבי מתן דמים ואימורין דבעי כהונה אבל שחיטה דלא בעיא כהונה לא ד] מיבעי צפון א"כ נימא קרא כי כחטאת הוא מאי כחטאת האשם כשאר אשמות יהיה למה לי לאקשויי לחטאת למה לי לאקשויי לעולה אמר רבינא איצטריך אי אקשיה לחטאת ולא אקשיה לעולה הוה אמינא ה] °חטאת מהיכן למדה מעולה דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש א"ל מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא וניקשיה לעולה ולא ניקשיה ו] לחטאת הוה אמינא *דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש וכי ז] תימא ניקשי אקושי לחטאת ניחא ליה דמקיש ליה לעיקר ולא נקיש ליה לטפל להכי אקשיה לחטאת ואקשיה לעולה למימר דבר הלמד בהיקש ח] שאינו חוזר ומלמד בהיקש רבא אמר מהכא דכתיב °כאשר יורם משור זבח השלמים למאי הלכתא אי ליותרת הכבד ושתי הכליות בגופיה כתיב ט] (אמר רב פפא) משום דבעי אגמורי יותרת הכבד ושתי הכליות י] מפר העלם דבר של צבור לשעירי עבודת כוכבים יא] בגופיה לא כתיב ומפר כהן משיח הוא דגמר להכי איצטריך כאשר יורם דניהוי כמאן דכתב בגופיה °ולא ניהוי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש אמר ליה רב פפא לרבא וליכתביה בגופיה ולא נקיש אי כתב בגופיה ולא אקיש הוה אמינא *דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש וכי תימא נקשי אקושי ניחא ליה דכתביה בגופיה מדאקיש ליה אקושי להכי כתביה ואקשיה למימרא דבר הלמד בהיקש אין חוזר ומלמד בהיקש: (היק"ש וגזיר"ה שו"ה ק"ל וחומ"ר יב] סימן): דבר הלמד בהיקש אין חוזר ומלמד *מהיקש אי מדרבא אי מדרבינא דבר הלמד בהיקש מהו שילמד בגזירה שוה תא שמע *רבי נתן בן אבטולמוס אומר *מנין לפריחה בבגדים שהיא טהורה נאמר קרחת וגבחת בבגדים ונאמר קרחת וגבחת באדם מה להלן פרח בכולו טהור אף כאן פרח בכולו טהור והתם מנא לן דכתיב °מראשו ועד רגליו ואיתקש ראשו לרגל מה להלן יג] כולו הפך לבן פרח בכולו טהור אף כאן כולו הפך לבן פרח בכולו טהור *אמר ר' יוחנן בכל התורה כולה יד] למידין למד מלמד חוץ מן הקדשים שאין דנין למד מלמד טו] דאם כן לא יאמר צפונה באשם ותיתי בג"ש טז] דקדשי קדשים מחטאות °לאו למימרא דדבר הלמד בהיקש אין חוזר ומלמד בגזירה שוה ודלמא משום דאיכא למיפרך מה לחטאת שכן מכפרת על חייבי כריתות יז] קדשי קדשים יתירי כתיבי: *דבר הלמד מהיקש חוזר ומלמד בקל וחומר מדתנא

ויקרא ז

ויקרא יג

אבל כללו גמר מיניה · מידי דלא חידש בו כגון שחיטת צפון אי הוה כתיבא ביה ולא הוה כתיבא בשאר אשמות גמרי ליה שאר אשמות מיניה יח] דלא חידוש הוא אלא יצא מן הכלל הוא ולמד על דבר שלא נאמר בכלל (א) והיכי יט] יצא לידון בדבר החדש כגון מתן דמים שבזה למזבח ובזה שינה ואומר לבהונות: **כיון דאהדריה** כ] **כו'** · וכתיב כי כחטאת האשם הוא כדין חטאת כך דין אשם כא]: **אהדריה** · לכללו בין למתן דמים בין לשחיטת צפון ולא היה צריך לכתוב בו שחיטת צפון אלא לעיכובא: **דבעי כהונה** · שחיטה כשירה בזר אבל כב] למידה דשחיטה דלאו עבודת כהן היא לא אהדריה דהא בחזרתו כתיב כחטאת האשם הוא לכהן לענין עבודות שבכהן: **א"כ נימא קרא כי כחטאת הוא** · לכהן: **כשאר אשמות יהיה** · הלכך לענין צפון נמי אהדריה וכי כתיב כג] ביה שחיטה בצפון דקרא לעיכובא אתא ושאר אשמות נמי מיניה ילפינן לעיכובא: **למה לי לאקשויי בשחיטתו לחטאת ולעולה** · דכתיב במקום אשר ישחט את החטאת ואת העולה: **מהיכן** כד] **למדו** · לשחיטת צפון: **אי אקשיה לעולה ולא אקשיה לחטאת הוה אמינא** · בעלמא דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש: **וכי תימא** · אם איתא דחוזר ומלמד בהיקש נקשיה לחטאת ולא לעולה מסניכן לך ניחא ליה לאקשויי לעיקר כו': **למימרא** · מדאיצטריך למיהדר כה] ואקושי לעולה ש"מ דבר הלמד בהיקש אין חוזר ומלמד בהיקש ומהכא נפקא לן בכל דוכתא: **כאשר יורם** · באימורי פר כהן משיח כתיב: **משום דבעי אגמורי יותרת הכבד ושתי כליות כו'** · שהיה צריך ללמד מפר העלם תורת כו] אימוריהן לשעירי עבודת כוכבים דאיתקוש אהדדי לענין הקטרת אימורין כדאמרינן בפרק ב"ש (לעיל מא·) אשה לה' וחטאתם על שגגתם ופר העלם דבר בגופיה לא כתיב יותרת וכליות ומפר כהן משיח גמר בהיקש כדאמרן בפרק בית שמאי (שם לט:) ועשה לפר כאשר עשה לפר זה פר כהן משיח אקשינהו להדדי: **להכי איצטריך כאשר יורם** · בפר כהן משיח ואם אינו ענין לו תנהו לענין פר העלם דניהוי כמאן דכתיבי בפר העלם גופיה דלא ליהוי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש ואי קשיא הא נפקא לן הך דרשה מועשה לפר זה פר העלם דבר כדאמרן בפרק ב"ש (ב) (לעיל מא·) ה"מ לתנא דבי ר' ישמעאל דאמר לפר זה פר העלם אבל לתנא דבי רב דאמר ועשה לפר זה פר יום הכיפורים איצטריך כאשר יורם להך דרשה: **ונכתביה בגופיה** · דפר העלם בהדיא ולא ליקשיה לפר כהן משיח הואיל וסוף סוף כז] טרח וכתב כאשר יורם יתירא להכי: **הוה אמינא דבר שלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש** · בעלמא דלא הוה ילפינן מהכא מידי: **דבר הלמד בהיקש כו'** · משום דבעי למיבעי בעיא עלה הדר נקיט לה: **אי מדרבא** · מכאשר יורם: **אי מדרבינא** · מאשם מצורע דאיצטריך לאקושי לחטאת ולעולה: **לפריחה** · אם פרחה הצרעת בכל הבגד: **מה להלן פרח** כח] **בכולה טהור** · כדכתיב אם פרוח תפרח וגו' (ויקרא יג): **והתם** · גבי קרחת וגבחת דאדם מנלן דטהורה פריחה דאילו פריחה כי כתיבא בנגע עור בשר כתיב ואילו קרחת וגבחת כתיבי גבי נתקין דמקום שער דראש וזקן שאין סימניהן שוין לנגעי עור בשר שזה בשער לבן וזה בשער צהוב: **ואיתקש ראשו** · נתקי הראש: **אף כאן כו'** · אלמא נתקין בהיקשא ילפינן להו וחוזרין ומלמדין כט] על הבגדים בג"ש: **א"ר יוחנן** · מהכא לא תיתי ראייה דלאו קדשים הוא דאף היקש מלמד בהיקש ל] חוץ מקדשים ותדע לך שהמדה הזאת שהבאתה אינה למידה בקדשים: **דא"כ הוא** · דדבר הלמד בהיקש חוזר ולמד בג"ש: **לא יאמר צפון באשם ותיתי בג"ש** · דנאמר לא] קדשי קדשים בחטאת ונאמר קדשי קדשים באשם: **קדשי קדשים יתירי כתיבי** · בהו והוה ליה גזירה שוה מופנה משני צדדין ואין משיבין עליה גבי חטאת כתיב תשחט החטאת קדש קדשים הוא ובאשם כתיב זאת תורת האשם קדש קדשים הוא ובתרוייהו כתיב בויקרא קרא לכל חטאתם ולכל אשמם אשר ישיבו לי קדש קדשים לך לב]:

תורה אור

אי אקשיה לעולה ולא אקשיה לחטאת · תימה לג] לא לכתוב את החטאת ואי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש אמאי אקשיה לעולה כלל תיפוק ליה לד] *מחטאת האשם דמה חטאת לצפון מעכב אף אשם כן וי"ל דאי לא כתב לצפון לא הוה אמינא לה] הא הדרה קרא לשחיטת צפון למידי דלא בעיא כהונה והאשם לא דרשינן ליה כלל דהא לא כתב כאשם דהוה משמע כשאר אשם דעלמא לצפון יהא זה אבל האשם משמע האשם זה יהא כחטאת למתן דמים לו] למזבח וכן *יש להקשות אי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש לא לכתוב צפון כלל ותיתי לז] [באשמות] מכחטאת וכאשם כי היכי דילפינן מיניה סמיכה בפרק קמא (לעיל יא·) *ועוד נילף שאר אשמות מאשם מצורע ואשם מצורע מהיקשא דכחטאת וי"ל דלא הוה אמינא דאהדריה קרא לשחיטת צפון ולא הוה דרשינן לח] כאשם כשאר אשם (כיון דלא כתב כאשם) כיון דלא כתב צפון בהדיא בשאר אשמות:

כאשר יורם למאי הלכתא · תימה הא איצטריך לכדדרשינן בסוף כל הבשר (חולין דף קיז·) זה בא ללמד ונמצא למד מה פר כהן משיח יש בו מעילה אף שור זבח השלמים יש בו מעילה וי"ל דמאי לאקשויי לזבח השלמים ולא ליכתוב כאשר יורם לט] דכאשר יורם משמע דאתא לרבויי הרמה אחרת אי נמי ההיא דכל הבשר (שם) כתנא דבי רבי ישמעאל דנפקא ליה דרשא דהכא מועשה לפר זה פר העלם מ] כדאמר פרק בית שמאי (לעיל דף מא·) אבל לתנא דבי רב דאמר ועשה לפר זה פר יום הכיפורים איצטריך כאשר יורם (*להך דרשא):

ונכתביה בגופיה · תימה כדאמר פרק ב"ש (לעיל מא·) משל למלך בשר ודם מא] שסרחה עליו מדינה ומיעט בסרחונם מפני מב] חיבתן וי"ל דבשביל חיבתן לא היה לו לגלגל אלו דרשות למילף מהיקשא ומ"מ ילפינן מיניה מג] חיבתן מדלא אשמעינן בדוכתא אחרינא דבר הלמד מהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש:

קדשי קדשים יתירי כתיבי · תימה כיון דילפינן גזרה שוה מהדדי למה לן היקשות לעיל מד] בחטאת ואשם: לא

ל"ק מ"ז

ל"ק מ"ז [עי' בתוס' חולין קיז· ד"ה אמר ר"י דמנהלי בעניין אחר]

צ"ל מכחטאת נ"ק

טו א מיי' פי"ב מהלכות טומאת צרעת הלכה ח:

גי' שא"ק אין להקשות כו' ותיתי מכחטאת כאשם

נ"א

גי' נ"ק ונילף שאר כו' די"ל דלא

שיטה מקובצת

א] תיבת לצפון נמחק: ב] איצטריך והאי לגופיה איצטריך כיון: ג] עי' בהשמטות בסוף המסכת: ד] לא תיבעי · ס"א לא אהדריה א"כ כו': ה] עי' בהשמטות בסוף המסכת: ו] עי' בהשמטות בסוף המסכת: ז] תימא א"כ ניקשי כו' דמקיש לעיקר תיבת ליה ל"ש ונמחק: ח] בהיקש אינו חוזר · ומלמד בהיקש רבא אמר דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש מהכא: ט] כתיב אלא משום ותיבות אמר רב פפא נמחק: י] הכליות כו' · ואע"ג דלעיל נפקא לן יותרת ושתי הכליות לשעירי ע"ז מלפר י"ל היינו לתנא דבי ר' ישמעאל אבל הכא איירי אליבא דרבי' מהר"פ: יא] כוכבים ופר העלם דבר של צבור בגופיה לא כתיב: יב] וחומר ובנין אב סימן: יג] מה להלן פרח בכולו טהור אף כאן פרח בכולו טהור: יד] כולה דנין למד מלמד: טו] דאם כן כו' א) מסילתיה דר' יוחנן בא להוכיח שמדה שהביא למעלה אינה נוהגת בקדשי' ת"א: טז] בקודש קדשים מחטאת לאו. ס"י למאי הלכתא כתביה רחמנא לאו: יז] קדש קדשים יתירא כתיבי תימה כיון דאיכא ג"ש וילפינן מהדדי למה לן היקשות דלעיל דכחטאת האשם דכתיב גבי מצורע להחזירו לכללו תיפוק ליה מקדש הקדשים דהא כתיב קדש קדשים גבי אשם מצורע ונילף ליה בג"ש דקדש קדשים מחטאת להחזירו לכללו להטעינו מתן דמים ואימורים וי"ל דכיון שיצא אשם מצורע מן הכלל לידון בדבר החדש אי אתה יכול להחזירו לכללו בפירוש מכח הך ג"ש דקדש קדשים לא הוי חזרה בפירוש אפי' את"ל ת"ש חשיבא כמו היקש מ"מ האי ג"ש דקדש קדשים איצטריך למילי אחרינא [ולא להחזירו לכללו] לקמן לגבי פגימת המזבח דקאמר אשכחן שירי מנחה קדשי קדשים מנין ת"ל קדש קדשים ולכך לא הוי חזרה בפירוש מכח [הך] ג"ש אבל היקש דכחטאת האשם כולו להחזירו הוא דאתא ולכך חשיבא חזרה בפירוש · ומיהו קשה לעיל בפ"ק למה לי היקשא דכחטאת האשם גבי סתם אשם תיפוק ליה מג"ש דקדש קדשים לומר דטעון סמיכה לרבנן דר' אליעזר ולר"א לשלא לשמו ואמר מורי דשמא ג"ש לא ניתנה לדרוש רק גבי שחיטה משום דקדש קדשים דכתיב בין בסתם אשם בין באשם מצורע גבי שחיטה הוא דכתיב אבל מכחטאת האשם דכתיב גבי סתם אשם דרשינן שפיר מיניה סמיכה דלגמרי מקיש הכתוב אשם לחטאת בהך היקשא כדכתיב כחטאת האשם תורה אחת לכם ועוד יש לומר דגבי סמיכה כתיב קרבנו דהוי מיעוט והוה מוקמינן ג"ש לדברים אחרים אבל השתא דאיתור היקשא לסמיכה מוקמינן (נ"ש) קרבנו לדרשא אחריתי וכן לר' אליעזר צריך היקש לשלא לשמו לאפוקי מהך היקשא דשלמים דזאת התורה: יח] מיניה דלאו חידוש: יט] והיכא דמי יצא: כ] דאהדריה וכתב כי כחטאת: כא] אשם זה הס"ד: כב] אבל לגבי שחיטה דלאו: כג] כתיב שחיטה בצפון רישא דקרא ותיבת ביה נמחק: כד] מהיכן למדה: כה] ולאקשויי לעולה: כו] תורת אימורין לשעירי כו' דאתקיש להדדי לענין הקטרת אימורין כו' שגגתם חטאתם הרי לך כשגגתם ופר העלם: כז] סוף חזר וטרח: כח] פרח בכולו טהור: כט] ומלמדין בג"ש על הבגדים הס"ד: ל] בהיקש בכל התורה חוץ: לא] קדש קדשים בחטאת ונאמר קדש קדשים באשם הס"ד ומת"ד קדש קדשים יתירי: לב] לך הוא הס"ד: לג] תימה אי דבר הלמד כו' והשאר נמחק: לד] ליה מכחטאת האשם: לה] האי דהדריה קרא למידי דלא בעיא כהונה והאשם כשאר אשמות יהא לא היה דרשינן ליה כלל תוס': לו] דמים ואימורין למזבח וכן יש להקשות ע"ב וא"ת אכתי אי דבר: לז] ותיתי מכחטאת האשם: לח] דרשינן האשם כשאר אשם יהא כיון: לט] יורם אלא כאשר יובח השלמים דכאשר: מ] כדאמרי' פרק: מא] ידע שועם על אוהבו ומיעט בסרחונו: מב] מפני חיבתו: מג] מיניה חיבתו וליכא למימר דכוליה להכי הוא דאתא לאשמועינן דדבר הבא בהיקש כו': מד] כחטאת האשם הס"ד:

א) נראה דל"ל ממילתיה דר"י הוא ובא להוכיח וכו' ·

[לקמן נה· נו· לעיל מח· יומא נז· מנחות כח· עח. פב:]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אבל כללו וכו' והיכי יצא: (ב) ד"ה להכי איצטריך וכו' בפ' ב"ש. תיבת לתנא דבי ר' ישמעאל ·

יומא מ·

[צ"ל בהיקש]

סנהדרין פז: [נדה יט· ושם איתא ר' יונתן וכ"א בילקוט]

שבועות י· תמורה כח:

[לעיל מח·]

גליון הש"ס

גמ' ולא ניהוי דבר הלמד בהיקש · ע"ל נז ע"ב תוד"ה ואכ"א: שם לאו למימרא דדבר הלמד כו' · עי' לעיל דף מח ע"א תוד"ה מה להלן:

תורה אור

מדתנא דבי ר' ישמעאל דבר הלמד בהיקש מהו שילמד בבנין אב אמר רבי ירמיה לא לכתוב צפונה באשם ותיתי מבנין אב א] מחטאת למאי הלכתא כתביה לאו למימרא דדבר הלמד בהיקש אין חוזר ומלמד בבנין אב וליטעמיך תיתי מבנין אב מעולה ב] מאי טעמא לא אתי משום דאיכא למיפרך מה לעולה שכן כליל חטאת נמי איכא למיפרך מה לחטאת שכן מכפרת על חייבי כריתות חדא מחדא לא אתיא תיתי ג]חדא מתרתי מהי תיתי לא נכתוב רחמנא ד] עולה ותיתי מחטאת ואשם מה להנך שכן מכפרין לא נכתוב רחמנא בחטאת ותיתי מהנך מה להנך שכן זכרים לא נכתוב באשם ותיתי מהנך מה להנך שכן ישנן בציבור כביחיד דבר הלמד בגז"ש מהו °שילמד בהיקש אמר רב פפא ה] ויקרא ז °וזאת תורת זבח השלמים [וגו'] אם על תודה [א]למדנו לתודה שבא מן המעשר *מדאשכחן [ב]שלמים דאתו ממעשר שלמים גופייהו מנא לן דכתיב דברים יב °שם °שם א"ל מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא *מעשר דגן חולין בעלמא הוא א"ל (א) אמר אמרה נ"ק °למד קדש ומלמד קדש דבר הלמד בג"ש °מהו שילמד בג"ש ויקרא ז אמר רמי בר חמא תניא °סלת מרבכת למדנו [ג]לרבוכה שבאה סולת חלות ו] מניין ת"ל [ד]חלות חלות [ה]רקיקין מניין ת"ל מצות מצות אמר ליה רבינא ממאי דמצות מצות מחלות גמר דלמא ממאפה תנור גמר אלא שם ד אמר רבא *תניא °וקרבו ופרשו והוציא מלמד שמוציאו שלם יכול ישרפנו שלם נאמר כאן שם ז] °ראשו וכרעיו ונאמר להלן שם א °ראשו וכרעיו מה להלן ע"י ניתוח אף כאן על ידי ניתוח אי מה להלן בהפשט אף כאן ח] נמי בהפשט תלמוד לומר וקרבו ופרשו מאי תלמודא א"ר פפא כשם שפרשו בקרבו כך בשרו בעורו ותניא רבי אומר נאמר כאן עור ובשר [ופרש] ונאמר

מדתני דבי רבי ישמעאל. בפרק ב"ש (לעיל דף מט.) ומה במקום שלא הושוו קרבן לקרבן ט] ואוקימנא התם דקסבר ר' ישמעאל דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בקל וחומר: **בבנין אב.** מה מצינו י] וכולן שאילות הללו בקדשים נשאלו וארבעה שאילות בכל מדה ומדה כגון דבר הלמד בהיקש מהו שילמד בהיקש ובגזרה שוה ובקל וחומר ובבנין אב ודבר הלמד בגזרה שוה מהו שילמד בהיקש ובג"ש וק"ו ובבנין אב ודבר הלמד יא] בבנין אב מהו שילמד בכולן: **וליטעמיך.** אי משום הא כתביה לייתי מעולה דכתיב בה בהדיא: **שכן מכפרת כו'.** ואין לך לפרש יב] שאילתייהו מכאן: **מחדא לא אתיא כו'.** יג]מילתא באפיה נפשה היא ולאו למיפשט בעיין: עולה לגבי חטאת ואשם לא חשיבא כפרת עשה דידיה כפרה: **למדנו לתודה.** מכאן בהיקש משלמים שבאה מן המעשר אם פירש בשעת נדרו ע"מ להביאה ממעות מע"ש: **שם שם.** בשלמים כתיב (דברים כז) וזבחת שלמים ואכלת שם ובמעשר כתיב (שם יד) ואכלת לפני ה' אלהיך במקום אשר יבחר לשכן שמו שם מעשר דגנך תירושך ויצהרך ובכורות: **חולין הוא.** ואנן בקדשים קמיבעיא לן: **אמר אמרה.** יד] האומר למד קדש ומלמד קדש בתמיה וכי שניהן צריכין שיהו טו] בקדשים הואיל ולמד קדש כגון שלמים שפיר מיפשט בעיין דבתר למד אזלינן ומר זוטרא סבר בתר מלמד טז]אזלינן והיינו דאמרינן בעלמא (לעיל דף מה. ולקמן דף ס:) הניחא למ"ד בתר למד אזלינן: **למדנו יז] רבוכה.** חלות מבושלות במים תחילה שבתודה שבאה סולת ולא קמח: **חלות שבתודה מניין.** שלשה מינין מצה יש בה חלות רקיקין רבוכה חלות שבה מניין שהן סולת: **ת"ל חלות חלות.** נאמר בחלות חלות ונאמר ברבוכה חלות: **מצות מצות.** נאמר ברקיקין מצות ונאמר בחלות מצות וילפינן רקיקין מחלות וחלות יח]למדו מרבוכה ושניהם בגז"ש: **וממאי.** דרקיקין דתודה מצות מצות מחלות דתודה גמרי: **דלמא ממצות דכתיב גבי רקיקין יט] מנחת מאפה גמרי.** והתם סלת בהדיא כתיב סלת חלות מצות בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן (ויקרא ב): כ] **מלמד שמוציא את כל הפר שלם.** דאי במנותח היאך כא] הכל יוציא בהוצאה אחת הנתחים וקרבו ופרשו: **נאמר כאן** כב] **ראשו וכרעיו.** על ראשו ועל כרעיו (שם ד): **ונאמר להלן ראשו וכרעיו.** °בעולה *בן צאן כתיב וערך הכהן את הראש וכתיב וקרבו וכרעיו ירחץ כג] (שם א): **מה להלן ע"י ניתוח.** היה מקטירו דניתוח כתיב ביה: **אף שריפה של זו ע"י ניתוח.** ובפר כהן משיח קאי: **כשם שפרשו בקרבו כו'.** דאיתקש שריפת עורו ובשרו לשריפת קרבו ופרשו: **מה פרשו בקרבו.** דדבר מגונה הוא להוציאו ולשורפו בעין: ונאמר

לא נכתוב רחמנא בעולה ותיתי מחטאת ואשם כד]. פי' ולכתוב בהדיא צפון בחטאת ואשם ואם תאמר ולכתוב בזבחי שלמי ציבור ונילף עולה מינייהו וי"ל דאיכא למיפרך דמה לזבחי שלמי ציבור שכן זמנן קבוע ועוד דחטאת לא אתי כה]מיניה שכן זכרים ואשם שכן אינו בציבור וא"ת למהני לאקושי לקמן (דף נה.) זבחי שלמי ציבור לעולה תיפוק לי בבנין אב וכי תימא לאשמועי' שהם קדשי קדשים כעולה הוי מצי למילף מדאיתקש לחטאת כו] וי"ל דאיכא למיפרך שכן תדיר *כדמפרש בפרק תמיד נשחט (פסחים דף נח.) אי נמי מה להם שלמים שכן אינן טעונין צפון וא"ת בפ"ק דשבועות (דף ט. ושם) דיליף שעיר דר"ח משעיר חיצון דאינו מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו דקאמר הואיל וזה בא לזמן קבוע ובשעיר הנעשה בחוץ קאמר כדפירש התם בקונטרס דאי מפנימי כז] הוה ליה למיפרך שכן נכנס דמו לפני ולפנים ועוד דאדרבה נילף משעיר המשתלח דמכפר בשאר עבירות אבל השתא אי מחיצון גמר ניחא דדמו אהדדי טפי משעיר המשתלח והשתא אי מחיצון גמר א"כ תפשוט דדבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בבנין אב דחיצון גופיה לא ידענא אלא מהיקשא דפנימי וי"ל דהא אמרינן התם דגילוי מילתא בעלמא הוא וא"ת והיכי גמר בפ"ב דביצה (דף כ.) סמיכה בשלמי חובה בבנין אב כח] (משלמי נדבה) [מעולת חובה] והא עולת חובה מכמשפט ילפא דהיינו היקש וי"ל דקושיא בעלמא הוא דפריך התם ממאי דבית הלל כו' דלמא מעולת חובה גמרי כלומר אם תימצי לומר דדבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בבנין אב ועו"ק כט] בהקומץ רבה (מנחות דף כא:) נאמר הבא מנחה והבא מלח ונאמר הבא מנחה והבא עצים מה עצים משל ציבור אף מלח משל ציבור ועצים גופייהו לא ידעינן אלא מדאיתקש למזבח דכתיב (ויקרא א) על העצים אשר על האש אשר על המזבח מה מזבח משל ציבור וכו': **אם** על תודה כו'. הקשה ה"ר יעקב מאורליינ"ש בפרק דם חטאת (לקמן דף צח.) ובפ' התודה (מנחות דף פג.) דאמר מה חטאת איכא בהא אלא מן החולין למה לי הא שלמים ותודה שני כתובין הבאין כאחד ואין מלמדין עוד קשה היכי יליף התם מחטאת כיון דאיכא שלמים ותודה דבאין מן המעשר דלא ילפינן בהיקשא דזאת התורה אלא דבר שיכול לנהוג בכל המוזכרים בפסוק דמהאי טעמא מיבעי לן קרא בפ"ב דביצה (דף כ.) ל] עולת חובה טעונה סמיכה ולא ילפינן *מהיקשא דזאת התורה משום דסמיכה לא בעי בכולהו דבכור ומעשר לא בעו סמיכה כדתנן פרק שתי מדות (מנחות דף צג.) וי"ל דכל חובה מקשינן לחטאת מה חטאת דבר שבחובה ואינו בא אלא מן החולין לא] כדמוכח בפרק התודה (שם דף פג.) ול"ע מנחת נדבה דאיכא בהא אלא מן החולין מנ"ל וא"ת בפ"ק דחגיגה (דף ח.) דדריש מסת מלמד שאדם מביא חגיגתו מן החולין למה לי הלא חובה היא ותיפוק לי מהיקשא וי"ל משום דקאמר התם דחגיגה באה נמי מן המעשר איצטריך מסת למימר דאיכא בהא הכל מן המעשר אלא מן החולין ומן המעשר מתרווייהו אי נמי משום דכתיב כאשר יברכך בסיפיה דקרא סלקא דעתך דאתיא לב] ממעשר להכי איצטריך מסת: **אמר** אמרה. לג] ורבינו שמואל מפרש אימר אמרת שמא אתה רוצה לומר ששניהם בענין קדש ורבינו תם גריס אמי אמרה ואמי שם חכם לד] וביבמות פרק הערל (דף ס.) היינו דשמעא ליה לאמי כל שממעי' אמו לקוי ובכתובות (דף מד:) לה] אמר רבא תני אמי בתולת ישראל ולא בתולת גרים וא"ת דלמא זוטרא לא איפשיטא בעיא ובסוף אלו מנחות (מנחות עו.) אמרינן לחמי תודה ונזירות באות עשר עשר לחמי תודה בהדיא כתיב בהן פירוש דכתיב ממנו אחד מכל קרבן תרומה לה' ואמר בפרק התודה (שם דף עז:) נאמר כאן תרומה ונאמר להלן בתרומת מעשר תרומה מה להלן אחד מעשרה אף כאן אחד מעשרה ונזירות מהיקשא דאמר מר על זבח תודת שלמיו לרבות שלמי נזיר פי' לכל דין לחמי תודה לעשרה קבין ירושלמית וחצי לוג שמן ושיהיו באות י' אלמא דין דתודה אתיא בג"ש חוזרת ומלמדת בהיקש לו] °ותו בההיא שמעתא לעיל ילפינן דכל המנחות באות עשר בבנין אב מלחמי תודה דאתיא בג"ש מתרומת מעשר ואם כן תפשוט דבר הלמד בג"ש חוזר ומלמד בבנין אב ובההיא שמעתא גופה פריך התם אי ס"ל דדבר הלמד בג"ש חוזר ומלמד בבנין אב נילף מחביתין וי"ל דתרומת מעשר דהתם חולין הוא כדקאמר הכא מעשר דגן חולין הוא ומיהו הך קשיא לז] לרבינא דס"ל הכא בתר למד אזלינן ובסמוך אמרינן תיקו ודוחק לומר דלרבינא איפשטא ליה כמו כן בעיא דלקמן מההיא דמנחות: **מה** להלן ע"י ניתוח שלא בהפשט. ואם תאמר היכי יליף מהכא דדבר הלמד בג"ש חוזר ומלמד בג"ש דילפינן פר יום הכפורים בנתוח שלא בהפשט מפר כהן משיח וניתוח בפר כהן משיח גמרינן מעולה הלא כה"ג אפילו למד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש לח] כיון דהוי הימנו ודבר אחר לט] דשלא בהפשט בפר כהן משיח מדאיתקש עור ובשר לפרש יליף כדפירש בקונטרס *ודבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בגזירה שוה ושמא אין זה היקש אלא גילוי מילתא בעלמא וי"ל דשלא בהפשט

טז א מיי' פט"ז מהל' מעה"ק הל' יז :

יז ב מיי' פ"ז מהל' מעשר שני הל' יב :

יח ג ד ה מיי' פי"ב מהל' מעשה הקרבנות הלכה ב :

גי' נ"ק כדפריך פ' אלו דברים וע"ש דף סו ע"א

◆

שיטה מקובצת

א] מחטאת למאי הלכתא כתביה רחמנא כו'. תימה דהיכא בעי למילף לענין בנין אב הא איצטריך לאשמועינן דדבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בג"ש כדקאמר לעיל ולעולם חוזר ומלמד בבנין אב וי"ל דמ"מ שפיר מוכח דאי סובר חוזר ומלמד בבנין אב א"כ לשתוק מצפונה דאשם דאין לו לכתבו שלא לצורך ובמקום אחר ישמיענו דאין היקש חוזר ומלמד. והקשה הר"ם היכא מוכח זה דלמא ניחא ליה למיכתביה בגופה מדמקיש ליה אקושי דהא קאמר לעיל כי האי סברא דבשלמא לעיל גבי לא לכתוב צפון באשם ותיתי בקדשי קדשים מחטאת ליכא למיפרך הכי דהא ג"ש חשיבא כתיב בגופיה כמו היקש דכתיב במקום אשר (תשחט) [ישחטו את העולה (תשחט)][ישחטו את] האשם אבל הכא גבי בנין אב קשיא דודאי היקש חשיב כתיב בגופיה יותר מבנין אב ותירץ דדוקא היינו קודם שידענו שהקדשים חלוקים מן החולין לענין למד מלמד או דחינו לעיל בסברא קלה כדי להשוותו לחולין אבל מאחר שלמדנו שההיקש מהיקש נשתנה מחולין אז יש לקיים המדות ולא לדחות בסברא קלה. מהר"פ: ב] מעולה אלא מעולה מאי : ג] תיבת חדא נמחק : ד] רחמנא בעולה ותיתי : ה] א"ר פפא תניא וזאת תורת זבח השלמים וגו' אם על תודה יקריבנו למדנו לתודה שהיא באה מן המעשר כו' ממעשר ושלמים גופייהו מנא ליה : ו] חלות שבתודה מנין ת"ל חלות חלות. פי' לג"ש מה חלות האמורות ברבוכה סולת אף חלות האמורות בכולן סולת והלא רקיקין לא נאמר בהן סולת מנין שיהו סולת ת"ל מצות מצות מה מצות האמורות בכולן סולת אף מצות האמורות בכאן סולת : ז] ראש וכרעים ונאמר להלן ראש וכרעים : ח] תיבת נמי נמחק : ט] לקרבן כו' ואוקימנא התם דקסבר תנא דבי רבי ישמעאל : י] מצינו וכל שאילות הללו : יא] הלמד בק"ו מהו שילמד בהיקש ובג"ש ובק"ו ובבנין אב ודבר הלמד בבנין אב וכו' : יב] שאלתינו : יג] כו'. אי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בבנין אב תיתי חדא בבנין אב מתרתי דחדא כתיבא וחדא ילפא בהיקשא הס"ד ואח"כ מה"ד שכן מכפרת. עולה לגבי : יד] אמר אמרה. אמר האומר למד : טו] שיהו קדשים : טז] מלמד נמי אזלינן : יז] למדנו לרבוכה. שבתודה חלות מבושלות במים תחלה שבאה ותיבת שבתודה נמחק : יח] וחלות למדנו : יט] דרקיקין דמנחת מאפה : כ] בשמן הס"ד ומה"ד והוציא משמע ההוצאה אחת הס"ד ומה"ד מלמד : כא] היאך יוציא הכל בהוצאה : כב] כאן ראש וכרעים : כג] ירחץ וגו' : כד] מחטאת ואשם. פי' ולכתוב כו' ואשם דאל"כ לא ידעינן ליה בחטאת ואשם גופיה דלא כתיב צפון אלא בעולה וא"ת : כה] אתי מינייהו שכן : כו] לחטאת לקמן וי"ל : כז] מפנימי גמר הוה ליה : כח] בבנין אב מעולה חובה ועולת חובה מכמשפט כו' והשאר נמחק : כט] ועוד קשה דאמרינן בהקומץ : ל] דעולת חובה : לא] החולין אף כל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין ושלמים מתודה נמי בכלל דאם אמר הרי עלי אין באין אלא מן החולין כדמוכח : לב] דאתיא מן המעשר להכי : לג] אמר אמרה. רש"י גריס אמר אמרה כלומר שלא היו יודעים שם החכם שאמרה ולכך אמר אמרה. ורבינו שמואל גרים אימר אמרת. תיבת מפרש נמחק : לד] חכם כמו דאמר ביבמות כו' ליה לאמי ס"א וו אינו משנה (פי' כי שם גרסי' רב אמי) : לה] ובכתובות *) היינו דשמענא לאמי בתולה בתולת (הבתולות) [ישראל כו'] וא"ת : לו] בהיקש על נזירות ותו : לז] קשיא בתרייתא קשה לרבינא : לח] כיון שניתן לדרוש לענין שלא בהפשט ואינו בא בג"ש בפר כהן משיח אתי ניתוח בהדי אגב גררא [והוי הימנו] : לט] אחר ועוד קשה דשלא :

*) [שם בכתובות הגי' ממאי מדתני אמי בתולת ישראל ולא בתולת גרים כמ"ש בתוס' כאן וגי' רבינו ז"ל בזה צ"ע]

מנחות פג.

[לעיל מה. לקמן ס: מכות יט. תמורה כא.]

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' אמר ליה אמר אמרה. נ"ב עי' זה בתוס' דף מח ע"א :

[יומא סח.]

[שם סז.]

עי' רש"י יומא סח. ד"ה ונאמר להלן וצ"ע

◆

גליון הש"ס

גמ' מהו שילמד בהיקש. עי' לעיל דף מח ע"א תוס' ד"ה בא : שם למד קדש. עי' לקמן דף ס ע"ב : שם מהו שילמד בג"ש. עי' לעיל דף מד ע"א תוס' ד"ה ואתי: רש"י ד"ה ונאמר להלן כו' בעולת בן צאן. עי' בתשובת זכרון יוסף חלק אה"ע סי' י"ב : תוס' ד"ה אמר וכו' ותו בהא שמעתא לעיל. עי' לקמן דף נו ע"ב תוס' ד"ה סייע :

נ"א ועוד דבר הלמד כו' וגי' נ"ק ולא הוי דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בגזירה שוה דשמא אין כו'